

Ett jämlikt bemötande

**ANTIRASISTISK PRAKTIK
MED adili learning**

**Samordningsförbundet Stockholm stad/FINSAM
220429**

MAURIDI Sabuni

Facilitator

Vi hjälper företag, myndigheter och frivilligorganisationer att främja lika rättigheter och möjligheter och motverka diskriminering i sin roll som arbetsgivare och i sina verksamheter.

Adili betyder rättvisa

VÅRA TRE GRUNDANTAGANDEN

1. Offentliga verksamheter har en skyldighet att jämlikhetintegrera antirasism. Det innebär att jämlikhet kopplat till etnicitet och hudfärg tas i hänseende i planering, beslutsfattande, utförande och utvärdering.
2. Att vi ändå låter bli att jämlikhetintegrera beror på att dem med makten över planering, beslutsfattande, utförande och utvärdering väljer att inte göra det. Och ni som sitter i det här rummet har sådan makt.
3. Jämlikhetsintegrering är inte bara ett sätt att uppfylla skyldigheten att skydda mänskliga rättigheter. Det leder också till bättre myndighetsutövning och serviceutförande.

Vår demokrati förutsätter jämlikhet

- ”Den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans frihet och värdighet.” [...] ”Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person.”
Regeringsformen 1974:152, 2§

Men jämlikheten är inte självklar ens i en demokrati

SOCIALA KONTRUKTIONER

KATEGORI	NORM	MISSGYNNAD GRUPP	FÖRTRYCK
Kön	Mansnorm	Icke-man	Sexism
Hudfärg/ras	Vithetsnorm	Icke-vit	Rasism
Klass	Medelklassnorm	Arbetarklass, underklass	Klassförtryck
Etnicitet	Etnisk majoritet	Etnisk minoritet	Etnocentrism
Sexualitet	Heteronorm	Homo, Bi, Queer	Heterosexism
Funktion	Funktionsnorm	Funkisperson	Ableism, funkofobi
Könsidentitet	Cisnorm	Transperson, Intersexuell	Cissexism
...	...	...	...

Källa: jämställ.nu

HUR MÅNGA STÄMMER PÅ DIG

1. Jag kan bete mig opassande utan att oroa mig för att folk ska tänka att människor med min hudfärg överlag har dålig moral.
2. Jag talar sällan (eller funderar sällan på att tala) med barnen i mitt liv om hur de kan uppfattas av andra på grund av deras hudfärg.
3. Jag kan vara ganska säker på att om jag ber att få tala med chefen så kommer jag att få ha att göra med en person med min hudfärg.
4. Om en polis eller butikskontrollant stoppar mig kan jag vara säker på att jag inte blivit utvald på grund av min hudfärg.
5. Områden där det bor många människor med min hudfärg anses allmänt som "bra" områden.
6. Om jag råkar ut för en negativ erfarenhet frågar jag mig sällan om den har med min hudfärg att göra.

TYPISKA IAKTTAGELSER FRÅN ÖVNINGEN

1. Det är oproportionerligt stor andel personer i rummet som skulle karakteriseras av sig själva och andra som vita.
2. Fler påståenden brukar stämma för personer som av sig själva och andra identifierar sig som vita.
3. Ledsnad! Ilska! Skam! Känsla av orättvisa!
Diskriminering kopplat till hudfärg är något som de allra flesta har starkt negativa känslor inför – när de görs uppmärksamma på det.
4. Privilegium!
Många slås av att det finns privilegium associerat till att ha en viss hudfärg.
5. Omedvetenhet!
Många beskriver det som att de har varit omedvetna om sitt privilegium och omvänt, vad människor med en annan hudfärg än dem själva går igenom.

Jämställdhetsintegrering

- Jämställdhetsintegrering är ett verktyg för att kunna uppnå det jämställdhetspolitiska målet att "Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv."
- Det bygger på att jämställdhet ska beaktas i planeringen, utförandet och beslutsfattandet på alla nivåer och inom alla samhällsområden.
- För det syftet har riksdagen beslutat att all offentlig individbaserad statistik ska vara könsuppdelad.

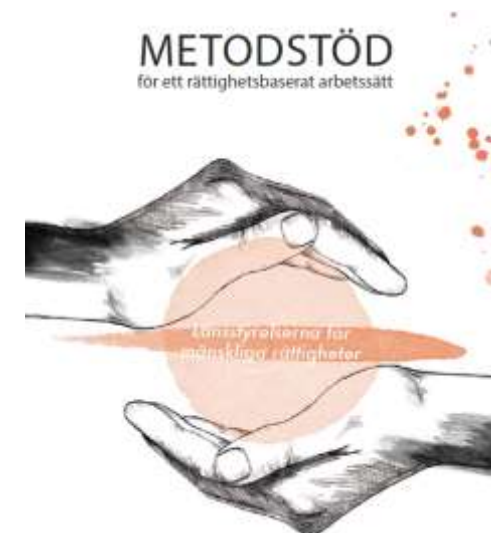
Anledningen till att snöröjningen prioriterar män enligt deltagare är att:

- Män historiskt fattat besluten om snöröjningen i kommunen och därmed satt praxis.
- Män kan vara överrepresenterade bland de som fattar besluten om snöröjningen idag.
- Det är män som är utför själva snöröjningen.
- Vår kultur sätter större värde på det män gör över det kvinnor gör.

DET RÄTTIGHITSBASERADE ARBETSSÄTTET

- **Principen om MR-samband:** det vill säga att det finns kopplingar mellan å ena sidan ett ansvarsområde, en verksamhet eller ett enskilt ärende och å andra sidan mänskliga rättigheter.
- **Principen om icke-diskriminering:** det vill säga att alla enskilda och grupper som påverkas av verksamheten har ett anspråk på att de rättigheter som berörs också uppfylls, utan diskriminering.
- **Principen om myndigheten som ansvarsbärare:** det vill säga att myndigheten har ett ansvar för att föreslå hur verksamheten kan anpassas så att ojämlikheter mellan personer och grupper avhjälpas och allra helst förebyggs. Detta på ett sätt som är förenligt med Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.

Varianter av rasism i kontakt med svenska myndigheter och andra offentliga verksamheter
en kunskapsöversikt

av Magnus Lundström och Fanny Wendt Höjer

En
levande
berättelse

Kunskapsöversikt om rasism i möten med offentlig verksamhet

- Rättsväsendet
- Polisen
- Statens institutionsstyrelse
- Socialtjänst
- Skola
- Universitet
- Vård

Han ifrågasatte en andra poliskontroll – släpades av tåget

UPPDATERAD 15 SEPTEMBER 2020 PUBLICERAD 13 SEPTEMBER 2020

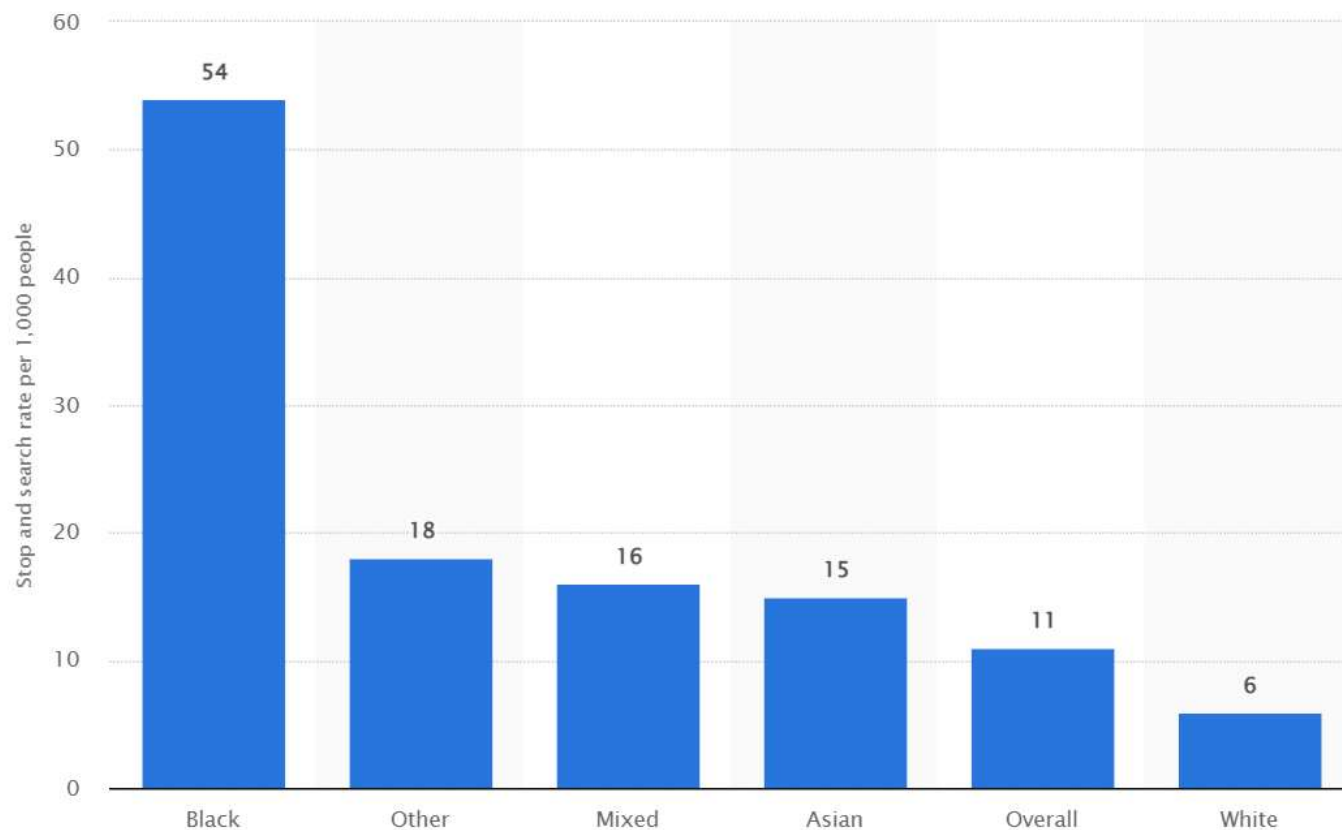
Under en id-kontroll på tåget mellan Köpenhamn och Malmö på fredagskvällen uppstod en dispyt mellan Benjamin Antwi och gränspolisen. Sedan släpades han ut från tåget av flera poliser. Händelsen, som filmades och har fått stor spridning i sociala medier, har anmälts av både Benjamin Antwi och polisen.

- – *Det är inte så att de går fram till en vit människa och frågar var de har varit, vad de jobbar med eller vad de har gjort i Köpenhamn. Den frågan får jag nästan varje gång jag är på tåget och polisen kommer.*
- *Enligt Ewa Gun Westford, polisens presstalesperson i region Syd, började det med en vanlig id-kontroll.*
  - *Sedan blev en polis misstänksam mot en väska där. De ville veta mer om personen och därför bestämde de att man skulle göra en fördjupad kontroll, säger hon.*

Stopp och sökfrequens per 1000 invånare i England och Wales

© Statista 2021

[Show source](#)

[Additional Information](#)

Svarta löper 9 gånger större risk att stoppas och sökas än vita i England och Wales vet man eftersom datan samlas in och används för uppföljning och utvärdering.

TACK! Frågor?

....

Mauridi Sabuni

mauridi@adili.se

Adili.se